

326 სარაჯიშვილი

ვანო სარაჯიშვილი დაიბადა 1879 წლის 1 მაისს ქალაქ სიღნაღმში ნოტარიუს პეტრე სარაჯიშვილისა და ეფემია რუსიშვილის ოჯახში. მამის გარდაცვალების შემდეგ 1887 წელს ოჯახი თბილისში გადმოსახლდა და პატარა ვანო თბილისის სათავადაზნაურო გიმნაზიაში მიაპარეს სასწავლებლად, სადაც მიღებისთანავე ჩარიცხეს გუნდში. მეორე კლასიდან კი ის გუნდის ლოგბარი ხდება. იმავე დროს იწყებს ჩელოზე დაკვრის სწავლასაც.

1898 წელს შედის სამუსიკო სასწავლებელში ცნობილ ჩელისტ ვ. დუბინსკის კლასში. 1898—1900 წ. კი სანდრო კავსაძის სახალხო გუნდის მომღერალ — სოლისტია. 19 წლის ვანო მოხალისედ ირიცხება ერთ—ერთ პოლკში. სწორედ ამ დროს აღმოაჩნდა მას შშვენერო ტენორი და ყველა ურჩია სიმღერის შესწავლა. მაგრამ ხელმოკლეობა არ აძლევს ამის საშუალებას და იძულებულია ხაზინაში დაიწყოს სამსახური. 1903 წელს მეგობრების შუამდგომლობით ენიშნება სტიპენდია და მიემგზავრება პეტერბურგში, სადაც სწავლობს ჯერ ცნობილ მომღერალ პრიანიშნიკოვთან, შემდეგ კი პროფესორ პანაევა—კარაცევასთან. სწორედ მისი დახმარებით გამოდის პირველად ვანო სარაჯიშვილი პეტერბურგის იტალიური ოპერის სცენაზე და მღერის „ტრავიატაში“ ალფრედის პარტიას.

1906 წელს საგასტროლოდ ჩამოდის თბილისის საოპერო თეატრში და მღერის ალფრედის („ტრავიატა“), პერცოგის („რიგოლეტო“), ფაუსტის („ფაუსტი“), და ლენსკის („ევგენი რნეგინი“) პარტიებს, რითაც აღტაცებაში მოჰყავს საზოგადოება. თბილისში ჩატარებული გასტროლების შემდეგ ვოკალური განათლების გაღრმავების მიზნით ვანო სარაჯიშვილი მიემგზავრება იტალიაში. ჯერ მღერის მიღანის საოპერო თეატრში, შემდეგ კი პარმისა და ტრიესტის საოპერო დასტური. იტალიში ყოფნის დროს მას აღფრთოვანებაში მოჰყავს თევდორე შალიაშვილი, რომელიც წინადადებას აძლევს გაპყვეს საგასტროლოდ პარიზში.

1909 წელს იტალიიდან ვანო სარაჯიშვილს იწვევენ პეტერბურგის იტალიური ოპერის დასტური. ამის შემდეგ ის განუწყვეტლივ მუშაობს რუსეთის სხვადასხვა ქალაქის საოპერო დასტური, საგასტროლოდ ჩამოდის თბილისშიც. 1917 წლიდან კი საბოლოოდ რჩება თბილისის ოპერის თეატრში. ვანო სარაჯიშვილი შემოქმედებით მუშაობასთან ერთად, წყოფიერ საზოგადოებრივ და პედაგოგიურ საქმიანობასაც ეწევა: არის თბილისის საოპერო თეატრის კომისრის მოადგილე და თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიის პედაგოგი.

1923 წელს ქართულმა საზოგადოებამ აღნიშნა ვანო სარაჯიშვილის შემოქმედებითი მოღვაწეობის 20 წლის იუბილე და საქართველოს მთავრობამ მას მიანიჭა რესპუბლიკის სახალხო არტისტის საპატიო წოდება.

მრავალფეროვანი და ნაყოფიერია ვანო სარაჯიშვილის შემოქმედება. მისი რეპერტუარი მოიცავს 35—ზე მეტ ლირიული და დრამატული ტენორის პარტიებს: ალფრედი („ტრავიატა“), პერცოგი („რიგოლეტო“), ლენსკი („ევგენი რნეგინი“), სინოდალი („დემონი“), ჯერალდი („ლაქმე“), ნადირი („მარგალიტის მაძიებელნი“), ალმავივა („სევერიელი დალაქი“), რომეო („რომეო და ჯულიეტა“), დონ ხოზე („კარმენი“), რადამესი („აიდა“), რაული („პუგნოტები“), კავარადოსი („ტოსკა“), გერმანი („პიკის ქალი“), აბესალომი („აბესალომ და ეთერი“), შოთა („თქულება შოთა რუსთაველზე“), მალხაზი („დაისი“), კოტე („ქეთო და კოტე“) და სხვ.

განსაკუთრებით დიდია ვანო სარაჯიშვილის როლი ქართული ოპერების ორიგინალურ გმირთა სახეების შექმნაში.

1913 წელს 28 მაისს, როდესაც ზაქარია ფალიაშვილის ოპერა „აბესალომ და ეთერი“ ჯერ კიდევ ნაწყვეტებად იდგმებოდა, მან აბესალომის პარტია შეასრულა და შექმნა ამ გმირის მხატვრული სახე.

1919 წელს დ. არაყიშვილის ოპერის „შოთა რუსთაველი“ პირველი დადგმის დროს, შეასრულა შოთას პარტია. 1924 წელს კი ოპერა „დაისის“ პირველი დადგმის დროს მალხაზის პარტია. ის იყო არა მარტო ოპერის დიდი მსახიობი, არამედ გამოჩენილი კამერული მომღერალიც. ასრულებდა ქართველი და რუსი კომპოზიტორების რომანსებს, ქართულ ხალხურ და ნეაპოლურ სიმღერებს.

ვანო სარაჯიშვილი შერწყმული იყო განსაკუთრებული სილამაზის ხმა, შესანიშნავი ვოკალური ოსტატობა, უნაკლო მუსიკალურობა, ბრწყინვალე სცენიური ნიჭი და ლამაზი არტისტული გარეგნობა. ის ქართველი პროფესიული ვოკალური ხელოვნების ერთ—ერთი ფუძემდებელია. ქართველი ხალხის უსაყვარლესი მომღერალი, „საქართველოს ბულბული“ სიცოცხლეშივე ლეგენდად იქცა.

ვანო სარაჯიშვილის 1924 წლის 11 ნოემბერს 45 წლის ასაკში გარდაიცვალა. დაერძალულია თბილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრის ბაღში. მის სახელს ატარებს თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორია და თბილისის ერთ—ერთი ქუჩა.

2169 სარაჯიშვილის პირადი საარქივო ფონდი

პირგრაფიული და საზოგადო მოღვაწეობის ამსახველი გასაღა

1. მოწმობა, გაცემული ვანო სარაჯიშვილის სახელზე მისი კარგი ყოფაქცევის, მაღალი ზნეობისა და პოლიტიკურად საიმედოობის შესახებ.
1894 წ. ოქტომბერი. თბილისი. დასტამბული. შევსებული ხელით. ხელს აწერს თბილისის გუბერნატორი და ამოწმებს კანცელარიის მმართველი. (გვარები არ იკითხება). ბეჭედდასმული. დაზიანებული. შავი მელანი. რუსულ ენაზე. 1 გვ.
2. მოწმობა ვანო სარაჯიშვილის სამხედრო სამსახურში გაწვევის შესახებ.
1899 წ. 2 სექტემბერი. თბილისი. დასტამბული. შევსებული ხელით ბეჭედდასმული. ხელმოწერილი. (გვარები არ იკითხება.) დაზიანებული. რესტავრირებული. მელანი.. რუსულ ენაზე. 1 გვ.
3. კავკასიის სამხედრო ოლქის შტაბის ექიმის მოწმობა სამხედრო სამსახურისთვის ვანო სარაჯიშვილის ჯანმრთელობის მდგომარეობის დამაკმაყოფილებლად ცნობის შესახებ.
1899 წ. 22 სექტემბერი. თბილისი. მარკიანი, ლუქიანი ფურცელი. ხელნაწერი. ხელმოწერილი. (გვარი არ იკითხება.) შავი მელანი. რუსულ ენაზე. 1 გვ.
4. ვანო სარაჯიშვილის საპასპორტო წიგნაკი.
1906 წ. თბილისი. დასტამბული. ხელნაწერი. მელანი. რუსულ ენაზე. 20 გვ.
5. თბილისის სახელმწიფო თეატრის კომისრის განკარგულება შეუძლოდ მყოფ ვანო სარაჯიშვილისადმი, დახმარების სახით, ხუთასი მანეთის გამოყოფის შესახებ.
1918 წ. 9 ოქტომბერი. თბილისი. ბლანკი. ხელნაწერი. ხელს აწერს კომისარი ალ. წუწუნავა. იისფერი მელანი. რუსულ ენაზე. 1 გვ
6. საქართველოს ხელოვნების მუშაკთა კავშირის მიერ გაცემული ცნობა ვანო სარაჯიშვილისადმი, საცხოვრებელი ბინის მათ მფარველობაში ყოფნის შესახებ.
1921 წ. 5 აპრილი თბილისი. ბლანკი. დასტამბული. შევსებული ხელით. ბეჭედდასმული. ხელს აწერენ: თავმჯდომარე და მდივანი (გვარები არ იკითხება). მელანი. რუსულ ენაზე. 1 გვ.
7. სახალხო განათლების კომისარიატის ხელოვნების განყოფილების შეტყობინება ვანო სარაჯიშვილისადმი 15 ივნისს ოპერის თეატრის უფასოდ დათმობის შესახებ ფასიანი წარმოდგენისთვის. ხელს აწერენ: სანახაობითი ნაწილის უფროსი და საქმეთა მმართველი.
1921 წ. 7 ივნისი. თბილისი. ბლანკი. ხელნაწერი. ნაბეჭდი. ადევს რეზოლუცია (გვარები არ იკითხება). რუსულ ენაზე. 2 გვ.
8. ოპერის თეატრის მმართველობის შეტყობინება ოპერის თეატრის შრომის დაცვის კომისიისადმი, კომისიის შემადგენლობაში, აფაქიძის ნაცვლად, ადმინისტრაციის წარმომადგენლად ვანო სარაჯიშვილის შეყვანის შესახებ.
1921 წ. 12 ივნისი. თბილისი. ნაბეჭდი. რუსულ ენაზე. 1 გვ.
9. ოპერის თეატრის ექიმის მიერ გაცემული ცნობა ვანო სარაჯიშვილის ავადმყოფობის შესახებ.
1921 წ. 5 ნოემბერი. თბილისი. ხელნაწერი. ხელს აწერს ექიმი დ. ჭავახიშვილი. მელანი. 1 გვ.
10. ოპერის თეატრის მმართველის დავალებით, თეატრის ადმინისტრატორის მიმართვა სახალხო განათლების კომისარიატის საქეიმო—საკონტროლო კომისიისადმი, ვანო სარაჯიშვილის ჯანმრთელობის მდგომარეობის დამოწმებასთან დაკავშირებით.
1921 წ. 5 ნოემბერი. თბილისი. ნაბეჭდი. რუსულ ენაზე. 1 გვ.
11. ვანო სარაჯიშვილის საქართველოს ხელოვნების მუშაკთა კავშირის საწევრო წიგნაკი.
1921 წ. თბილისი. დასტამბული. შევსებული ხელით. ხელს აწერენ: მდივანი, საქმეთა მმართველი (გვარები არ იკითხება) და ვანო სარაჯიშვილი. ბეჭედდასმული. წითელი მელანი. ქართულ და რუსულ ენებზე. 1 ც.
12. სახელმწიფო საოპერო თეატრის გამგის მიერ გაცემული ცნობა ვანო სარაჯიშვილისადმი, მისი ოპერის თეატრში მსახიობად მოღვაწეობის შესახებ.
1922 წ. 6 თებერვალი. თბილისი. ნაბეჭდი. 1 გვ.

- 13.** სახელმწიფო საოპერო თეატრის გასავლის ორდერი ვანო სარაჯიშვილის ოპერა „ჰუგენოტებში“ მონაცილებისათვის მილიონ ხუთასიათასი მანეთის გადაცემაზე.
1922 წ. 26 თებერვალი. თბილისი. ხელნაწერი. ხელს აწერენ: თეატრის გამგე და ბულალტერი (გვარები არ იკითხება). წითელი იისფერი მელანი. 2 გვ.
- 14.** ცნობა ჭიათურის მარგანეცის საექსპორტო საზოგადოება „ჩემოსის“ მიერ ვანო სარაჯიშვილის სახელზე გაცემული თანხის შესახებ.
1923 წ. 21 მაისი თბილისი. ბლანკი. ნაბეჭდი. დირექტორისა და ბულალტერის ხელმოწერებით (გვარები არ იკითხება). რუსულ ენაზე. 1 გვ.
- 15.** სსსრ აკადემიური თეატრების სამმართველოს შეტყობინება სახალხო განათლების კომისრისადმი ვანო სარაჯიშვილისათვის პირველი კატეგორიის პენსიის დანიშვნისა და კონსერვატორიაში მისი სახელმწიფის დანესების შესახებ.
1923 წ. 23 მაისი. თბილისი. ბლანკი. ხელნაწერი. შავი მელანი. 2 გვ.
- 16.** სსსრ სახალხო განათლების კომისარიატის შეტყობინება აკადემიური თეატრების სამმართველოსადმი ვანო სარაჯიშვილისათვის პირველი კატეგორიის პენსიის დანიშვნის შესახებ.
1923 წ. 16 ივნისი. თბილისი. ბლანკი. ნაბეჭდი. ხელს აწერენ: საქმეთა მმართველი და მდივანი (გვარები არ იკითხება). 1 გვ.
- 17.** ცნობა ვანო სარაჯიშვილისათვის პირველი კატეგორიის პენსიის დანიშვნის შესახებ.
1923 წ. 19 ივნისი. თბილისი. ნაბეჭდი. ხელს აწერენ: აკადემიური თეატრის მმართველი (გვარი არ იკითხება) და საქმეთა მმართველი დ. ნახუცრიშვილი. 1 გვ.
- 18.** აკადემიური თეატრების მმართველობის შეტყობინება ვანო სარაჯიშვილისადმი, მისთვის პირველი კატეგორიის პენსიის დანიშვნის შესახებ.
1923 წ. 19 ივნისი. თბილისი. ხელნაწერი. შავი მელანი. 1 გვ.
- 19.** სახელმწიფო აკადემიური თეატრების მმართველობის გასავლის ორდერი ვანო სარაჯიშვილისათვის გაყიდული შერვლის თანხის 75 მილიონი მანეთის მიცემასთან დაკავშირებით. თან ახლავს ვანო სარაჯიშვილის ანგარიში აკადემიური თეატრების დირექტორისადმი, აღნიშნული თანხის მიღებასთან დაკავშირებით.
1923 წ. 3 ოქტომბერი. თბილისი. ხელნაწერი. ხელს აწერენ: ბულალტერი (გვარი არ იკითხება) და ვანო სარაჯიშვილი. შავი მელანი. 2 გვ.
- 20.** ხელშეკრულება, დადებული ვანო სარაჯიშვილსა და „სახინმრეწვს“ შორის ვანო სარაჯიშვილისათვის კინოფილმ „მამის მკვლელში“ იაგოს როლის დამტკიცების შესახებ.
1923 წ. 5 ნოემბერი. თბილისი. ნაბეჭდი. ხელს აწერენ: დირექტორ-განმკარგულებლი და დირექტორი (გვარები არ იკითხება). რუსულ ენაზე. 1 გვ.
- 21.** ვანო სარაჯიშვილის განცხადება აკადემიური თეატრების დირექტორისადმი, ხელფასის შემცირების გამო სამსახურიდან გათავისუფლების შესახებ.
1924 წ. 4 იანვარი თბილისი. ავტოგრაფი. ადევს რეზოლუცია. მთავარი სახელოვნო კომიტეტის სახელზე (ხელმოწერა არ იკითხება). წითელი შავი მელანი. 1 გვ.
- 22.** სახელმწიფო სათეატრო ინსტიტუტის დრამატული სტუდიის წევრების შეტყობინება ვანო სარაჯიშვილისადმი, მისი ამ სტუდიის საპატიო წევრად არჩევის შესახებ.
1924 წ. 18 იანვარი. თბილისი. ხელნაწერი. ხელს აწერენ: თავმჯდომარე და მდივანი (გვარები არ იკითხება). შავი მელანი. 1 გვ.
- 23.** ვანო სარაჯიშვილის დაზღვევის წიგნაკი.
უთარილო. თბილისი. დასტამბული. შევსებული ხელით. გამგისა და კასის ხელმოწერებით (გვარები არ იკითხება). ბეჭედდასმული. შავი მელანი. 1 გვ.
- 24.** სახელმწიფო თეატრის გამგის, დადვაძის ბარათი ბათუმის განათლების კომისრისადმი, ვანო სარაჯიშვილის ბათუმიდან თბილისში სასწრაფოდ დაბრუნების შესახებ.
უთარილო. ხელნაწერი. ფანქარი. 1 გვ.
- 25.** სახელმწიფო საოპერო თეატრის გამგის, დადვაძის ბარათი ბათუმის განათლების კომისრისადმი, ბათუმის განათლების კომისრის-კუპრაძის დეპეშის მიღების შესახებ, რომლის მიხდვითაც ცნობილი ხდება ვანო სარაჯიშვილის ბათუმში შეყოვნების ამბავი.

პირი: ინაშვილი.
უთარილო. ხელნაწერი. ნაბეჭდი. 2 გვ.

შემოქმედებითი მოღვაცეობის ამსახველი მასალა

როლები

26. ვანო სარაჯიშვილის მიერ შესრულებული როლების წესა. (შედგენილი თ. ჭავჭავაძის მიერ).
უთარილო. ნაბეჭდი. რუსულ ენაზე. 1 გვ.
27. კავარადოსის არის ტექსტი ჯ.პუჩინის ოპერიდან „ტოსკა“ და თეიმურაზის არის ტექსტი. ვ. დოლიძის ოპერიდან „ლეილა“.
უთარილო. ვანო სარაჯიშვილის ავტოგრაფი. მელანი. ფანქარი. რუსულ ენაზე. 24 გვ.
28. ჰოფმანის არის ტექსტი ქაკ. ოფენბახის ოპერიდან „ჰოფმანის ზღაპრები“ და დე გრიეს არის ტექსტი ქ. მასნეს ოპერიდან „მანონი“.
უთარილო. ვანო სარაჯიშვილის ავტოგრაფი. მელანი. ფანქარი. რუსულ ენაზე. 2 რვეული. 32 გვ.
29. რუდოლფის არის ტექსტი ჯ. პუჩინის ოპერიდან „ბოჟემა“.
უთარილო. ვანო სარაჯიშვილის ავტოგრაფი. ფანქარი. რუსულ ენაზე. 20 გვ.
30. სინოდალის არის ტექსტი ა. რუბინშტეინის ოპერიდან „დემონი“. ჰერცოგის არის ტექსტი ჯ. ვერდის ოპერიდან „რიგოლეტო“ და ალფრედის არის ტექსტი ჯ. ვერდის ოპერიდან „ტრავიატა“.
უთარილო. ვანო სარაჯიშვილის ავტოგრაფი. შავი მელანი. რუსულ ენაზე. 1 რვეული. 64 გვ.

სარაჯიშვილის სასცენო მოღვაცეობის 20 წლის იუბილესთან დაკავშირებული მასალა

31. აკადემიური თეატრების მმართველის მიმართვა მთავარ სახელოვნო კომიტეტისადმი ვანო სარაჯიშვილის მოღვაწეობის 20 წლისთავთან დაკავშირებით საიუბილეო კომისიის შექმნისა და კომისიაში მათი წარმომადგენლის შეყვანის შესახებ.
1923 წ. 23 მარტი. თბილისი. ნაბეჭდი. 1 გვ.
32. ვანო სარაჯიშვილის მოღვაწეობის 20 წლისთავის საიუბილეო კომისიის თავმჯდომარის დ. კანდელაკის მოსახვევი ბარათები საიუბილეო კომისიის წევრებისადმი, სხდომაზე დასასწრებად.
პირი: ივ. ფალიაშვილი, დ. შევარდნაძე, ვლ. სვიმონიშვილი, ალ. წუწუნავა, ვ. კილოსანიძე, ს. ევლახიშვილი.
1923 წ. 21 აპრილი. თბილისი. ნაბეჭდი. ხელს აწერს თეატრების მმართველობის საქმეთა მმართველი დ. ნახუცრიშვილი. 3ც.
33. ვანო სარაჯიშვილის სასცენო მოღვაწეობის 20 წლისთავისადმი მიძღვნილი საღამოს მომწყობი კომისიის სხდომაზე დასასწრები წევრების სია.
პირი: ალ. წუწუნავა, ივ. ფალიაშვილი, კ. მარჯანიშვილი. დ. შევარდნაძე, კ. მაყაშვილი, ვ. აბაშიძე, გრ. რობაქიძე, ს. ევლახიშვილი, მ. ბალანჩივაძე, ილ. ზურაბიშვილი, ვლ. სვიმონიშვილი, ვ. კილოსანიძე.
1923 წ. 23 აპრილი. თბილისი. ხელნაწერი. შავი მელანი. ფანქარი. რუსულ ენაზე. 1 გვ.
34. ვანო სარაჯიშვილის მოღვაწეობის 20 წლისთავისადმი მიძღვნილი საიუბილეო კომისიის წევრების სია.
პირი: დ. კანდელაკი, ალ. წუწუნავა, ივ. ფალიაშვილი, კ. მარჯანიშვილი, დ. შევარდნაძე, კ. მაყაშვილი, ვ. აბაშიძე, გრ. რობაქიძე, ს. ევლახიშვილი, მ. ბალანჩივაძე.
1923 წ. თბილისი. ნაბეჭდი. 1 გვ.
35. ჭიათურის მარგანეცის საექსპორტო საზოგადოება „ჩემოს“ შეტყობინება ვანო სარაჯიშვილის მოღვაწეობის 20 წლისთავისადმი მიძღვნილ საიუბილეო საღამოს მომწყობ კომიტეტისადმი, მათ განკარგულებაში გადარიცხული 40 მილიონი მანეთის შესახებ.
1923 წ. 15 მაისი. თბილისი. ბლანკი. ნაბეჭდი. ხელს აწერენ დირექტორი და საქმეთა მმართველი (გვარები არ იყითხება). 1 გვ.
36. კომპერატივ „კახეთის“ გამგეობის ბარათი ვანო სარაჯიშვილის საიუბილეო კომისიისადმი. ატყობინე-

ბენ, რომ ვანო სარაჯიშვილის მოღვაწეობის 20 წლის საიუბილეო საღამოზე მისალოცად აგზავნიან ი. მათიშვილსა და ს. სააკაშვილს.

1923 წ. 16 მაისი. თბილისი. ბლანკი. ხელნაწერი. ხელს აწერენ გამგეობის წევრი და საქმის მნარმოებელი (გვარები არ იკითხება). ბეჭედდასმული. ცისფერი მელანი. 1 გვ.

37. კოოპერატივ „კახეთის“ გამგეობის მანდატი გამგეობის წევრს გრიგოლ გიორგის ძე გულაშვილისადმი, ვანო სარაჯიშვილის მოღვაწეობის 20 წლის საიუბილეო საღამოზე გამგეობის სახელით მისალოცი სიტყვის წარმოსათქმელად.

1923 წ. 16 მაისი. თბილისი. ბლანკი. ხელნაწერი. ხელს აწერეს გამგეობის წევრი (გვარი არ იკითხება) და მდივანი მ. ღოლობერიძე. ბეჭედდასმული. ცისფერი მელანი. რუსულ ენაზე. 1 გვ.

38. ვანო სარაჯიშვილის მოღვაწეობის 20 წლისთავთან დაკავშირებული საღამოს მომწყობი კომიტეტის მოწოდება.

პირი: დ. კანდელაკი, ალ. წუწუნავა, ვ. ფალიაშვილი, კ. მარჯანიშვილი, კ. მაყაშვილი, ვ. აბაშიძე, გრ. რობაქიძე, ს. ევლახიშვილი, ილ. ზურაბიშვილი, ლ. სვიმონიშვილი. ვ. კილოსანიძე, მ. ბალანჩივაძე, დიმ. შევარდნაძე, ს. ახვლედიანი.

1923 წ. 16 მაისი. თბილისი. დასტამბული. 4 გვ.

39. ივანე ფალიაშვილის სიტყვა წარმოთქმული ვანო სარაჯიშვილის სასცენო მოღვაწეობის 20 წლის საიუბილეო საღამოზე.

1923 წ. ნაბეჭდი. 1 გვ.

მისალოცები და აღრესები

40. თბილისის სახალხო სახლის ქართული დრამის დრამატიული წრის მისალოცი ადრესი ვანო სარაჯიშვილისადმი მისი სასცენო მოღვაწეობის 20 წლის იუბილესთან დაკავშირებით.

1923 წ. 16 მაისი. თბილისი. ხელნაწერი. ახლავს ავტოგრაფები: ალ. კუბრაძე, გ. გარსიაშვილი, ვ. მინდიაშვილი, გ. ამალობელი, ა. მეტრეველი და სხვა. მელანი. ძლიერ დაზიანებული. 1 გვ.

41. „ზაკვნეშტორგისა“ და „ზაკერსტორგის“ მოსამსახურეთა მილოცვა ვანო სარაჯიშვილისადმი, მისი სასცენო მოღვაწეობის 20 წლის იუბილესთან დაკავშირებით.

პირი: ნ. ამირალოვი, ა. გორჩაკოვი, თ. ხუციშვილი.

1923 წ. 16 მაისი. თბილისი. ხელნაწერი. ნაბეჭდი. წითელი მელანი. ქართულ და რუსულ ენებზე. 1 გვ.

42. სრულიად საქართველოს მონადირეთა კავშირის მილოცვა ვანო სარაჯიშვილისადმი, მისი სასცენო მოღვაწეობის 20 წლის იუბილესთან დაკავშირებით.

1923 წ. 16 მაისი. თბილისი. ხელნაწერი. ხელს აწერენ: თავმჯდომარე ლ. ისეცე და მდივანი (გვარი არ იკითხება). ბეჭედდასმული. მელანი. რუსულ ენაზე 2 გვ.

43. მეორე სახელმწიფო კონსერვატორიის თანამშრომლების მისალოცი ადრესი ვანო სარაჯიშვილისადმი, მისი სასცენო მოღვაწეობის 20 წლის იუბილესთან დაკავშირებით.

1923 წ. 16 მაისი. თბილისი. ნაბეჭდი. ხელნაწერი. ახლავს ავტოგრაფები. დ. არაყიშვილი, ჩუბინაშვილი. პ. ფალიაშვილი, ო. შულგინა, ილ. აბაშიძე, ქ. მაჩაბელი და სხვა. მელანი. 1 გვ.

44. ქართველ მეღვინეთა ამხანაგობა „ძმობის“ მისალოცი ვანო სარაჯიშვილისადმი, მისი სასცენო მოღვაწეობის 20 წლის იუბილესთან დაკავშირებით.

1923 წ. 16 მაისი თბილისი. ბლანკი. ხელნაწერი. ხელს აწერს გამგე-დირექტორი ლ. ქიქოძე. ბეჭედდასმული. მელანი. 1 გვ.

45. ქართული სახელმწიფო აკადემიური დასის მისალოცი წერილი ვანო სარაჯიშვილისადმი, მისი სასცენო მოღვაწეობის 20 წლის იუბილესთან დაკავშირებით.

1923 წ. 16 მაისი თბილისი. ხელნაწერი. შავი მელანი. 2 გვ.

46. თბილისის პირველი სახელმწიფო კონსერვატორიის კოლეგის მილოცვა ვანო სარაჯიშვილისადმი, მისი სასცენო მოღვაწეობის 20 წლის იუბილესთან დაკავშირებით.

1923 წ. 19 მაისი. თბილისი. ხელნაწერი. ხელს აწერენ: კონსერვატორიის დირექტორი ზ. ფალიაშვილი და ინსპექტორი ს. ჩემოდანოვი. ბეჭედდასმული. შავი მელანი. ქართულ და რუსულ ენებზე. 2 გვ.

47. მიხეილ კავსაძის გუნდის წევრების მიღოცვა ვანო სარაჯიშვილისადმი, მისი სასცენო მოღვაწეობის 20 წლის იუბილესთან დაკავშირებით.
1923 წ. თბილისი. ხელნაწერი.ხელს აწერებ: გუნდის გამგეობის წევრები პ. ჩარკვიანი და ვ. კობახიძე, ლოტბარი – მიხეილ კავსაძე. ბეჭედდასმული. მელანი. დაზიანებული. 1 გვ.
48. ივანე ფალიაშვილის მისალოცი წერილი ვანო სარაჯიშვილისადმი მისი სასცენო მოღვაწეობის 20 წლის იუბილესთან დაკავშირებით.
1923 წ. თბილისი. ნაბეჭდი. ივანე ფალიაშვილის ხელმოწერით. 1 გვ.
49. სახელმწიფო აკადემიური თეატრების მმართველობის საქმე ვანო სარაჯიშვილის მოღვაწეობის 20 წლის იუბილესთან დაკავშირებით.
1923 წ. თბილისი. ხელნაწერი. ხელს აწერს გ. ნახუცრიშვილი. შავი მელანი. ფანქარი. ქართულ და რუსულ ენებზე. 19 გვ.
50. სსსრ აკადემიური თეატრების სამმართველოს მიმართვა სახალხო განათლების კომისარიატისადმი წიგნაკ „ვანო სარაჯიშვილის“ გამოცემისათვის თანხის გამოყოფის შესახებ.
უთარილო. ბლანკი. ხელნაწერი. შავი მელანი. 1 გვ.

ეპისტოლარული მემკვიდრეობა

51. ვანო სარაჯიშვილის მოკითხვის ლია ბარათი თამარ ჭავჭავაძისადმი
1906 წ. 27 ნოემბერი. ავტოგრაფი. შავი მელანი. რუსულ ენაზე 1 გვ.
52. სოხუმის მოსწავლე—ახალგაზრდობის წერილი ვანო სარაჯიშვილისადმი. გამოთქვამენ ღრმა პატივის-ცემასა და სიყვარულს მისადმი. წერილი გაფორმებულია კოლია ქართველის გრაფიკული ნახატით.
1913 წ. 29 მარტი. ხელნაწერი. შავი მელანი. ძლიერ დაზიანებული. რუსულ ენაზე. 1 გვ.
53. ლიდია პასტუხოვას წერილი ვანო სარაჯიშვილისადმი. სთხოვს გაუგზავნოს დაპირებული ფოტოპორტრეტი.
1916 წ. 28 იანვარი. პერმი. ხელნაწერი შავი მელანი.. რუსულ ენაზე. 4 გვ.
54. საქართველოს მომღერალთა კავშირის წერილი ვანო სარაჯიშვილისადმი. საქართველოში ვოკალური ხელოვნების აღორძინების, მიზნით სთხოვენ გახდეს მათი კავშირის წევრი.
1919 წ. 20 სექტემბერი. თბილისი. ნაბეჭდი. ბეჭედდასმული. 1 გვ.
55. იულიას პირადი ხასიათის წერილი ვანო სარაჯიშვილისადმი.
1921 წ. 22. ნოემბერი. ხელნაწერი. შავი მელანი. რუსულ ენაზე. 4 გვ.
56. სალომეა და სამუილ სტოლერმანების წერილი ვანო სარაჯიშვილისადმი. ულოცავენ სასცენო მოღვაწეობის 20 წლის იუბილეს და გამოხატავენ თაყვანისცემას მისადმი.
1923 წ. ბაქო. ხელნაწერი. ლურჯი მელანი. დაზიანებული. რუსულ ენაზე. 2 გვ.
57. ნინო ქიქოძის პირადი ხასიათის წერილი ვანო სარაჯიშვილისადმი.
უთარილო. ხელნაწერი. შავი მელანი. რუსულ ენაზე. 2 გვ.
58. საახალწლო მისალოცი ბარათი ვანო სარაჯიშვილისადმი
პირი: თამარ ჭავჭავაძე, ნიკო ჭავჭავაძე, სულხან ჭავჭავაძე, ნინო ჭავჭავაძე. სერებრიაკოვი, კოვალსკაია, რაგიმოვა და სხვა.
უთარილო. ხელნაწერი. შავი მელანი. რუსულ ენაზე. 2 გვ.
59. უცნობი პირის წერილი ვანო სარაჯიშვილისადმი. თან ერთვის ა. პუშკინის „ევგენი ონეგინიდან“ ტატიანას წერილის ნაწყვეტი.
უთარილო. ნაბეჭდი. რუსულ ენაზე. 1 გვ.

პროგრამები

60. თბილისის სახაზინო თეატრში პირველი სპექტაკლის დადგმის 10 წლისთავისადმი მიძღვნილი საზეიმო კონცერტის პროგრამა.

1906 წ. 3 ნოემბერი. დასტამბული. რუსულ ენაზე. 1 ც.

61. ვანო სარაჯიშვილის გამოსათხოვარი სპექტაკლისა და ბენეფისის პროგრამა თბილისის სახაზინო თეატრში.

1908 წ. 2 დეკემბერი. დასტამბული. რუსულ ენაზე. 1 ც.

62. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფონდისათვის გამართული ინტერნაციონალური კონცერტის პროგრამა.

1918 წ. 14 იანვარი. დასტამბული. რუსულ ენაზე. 1 ც.

63. ვანო სარაჯიშვილის ხსოვნისადმი მიძღვნილი სპექტაკლ „დაისის“ პროგრამა. განახლებული დადგმის რეჟისორი ა. წუწუნავა. დირიჟორი ივ. ფალიაშვილი. მხატვარი ს. ვირსალაძე. ცეკვების დამდგმელი. ი. სუხიშვილი.

1932 წ. დასტამბული. ქართულ და რუსულ ენაზე. 1 ც.

64. ვანო სარაჯიშვილის გარდაცვალებიდან 10 წლისთავსადმი მიძღვნილი საღამოს პროგრამა. თბილისის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრი

1934 წ. დასტამბული. ქართულ და რუსულ ენაზე. 1 ც.

65. ვანო სარაჯიშვილის გარდაცვალებიდან 15 წლისთავისადმი მიძღვნილი სპექტაკლის პროგრამა.

1939 წ. დასტამბული. ქართულ და რუსულ ენაზე. 1 ც.

66. ვანო სარაჯიშვილის გარდაცვალებიდან 25 წლისთავისადმი მიძღვნილი საღამოს პროგრამა.

1949 წ. დასტამბული. ქართულ და რუსულ ენაზე. 1 ც.

67. ვანო სარაჯიშვილის გარდაცვალებიდან 30 წლისთავისადმი მიძღვნილი საღამოს პროგრამა

1954 წ. დასტამბული. ქართულ და რუსულ ენაზე. 1 ც.

68. ვანო სარაჯიშვილის დაბადების დღისადმი მიძღვნილი კონცერტის პროგრამა

1976 წ. 29 მაისი. სილნალი. დასტამბული. 1 ც.

69. ვანო სარაჯიშვილის საკონცერტო ტურნეს პროგრამა.

უთარილო. დასტამბული. რესტავრირებული. ქართულ და რუსულ ენებზე. 1 გვ.

70. ლ. დელბის ოპერა „ლაკმეს“ პროგრამა.

უთარილო. დასტამბული. ქართულ და რუსულ ენებზე. 1 ც.

71. ივანე კოზლოვსკის საგასტროლო კონცერტის პროგრამა თბილისის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრში, რომლის მთელი შემოსავალი გადაცემულ იქნა ვანო სარაჯიშვილის ძეგლის დადგმისათვის.

უთარილო. თბილისი. დასტამბული. ქართულ და რუსულ ენებზე. 1 ც.

პარათეპი

72. მოსაწვევი ბარათები ვანო სარაჯიშვილის ხსოვნისადმი მიძღვნილ საღამოზე დასასწრებად ხელოვნების ოსტატთა კლუბში.

1939 წ. 19 ნოემბერი. თბილისი. დასტამბული. ქართულ და რუსულ ენაზე. 2 ც.

73. მოსაწვევი ბარათი, გაცემული პრეზიდიუმის ნევრის ს. ინაშვილის სახელზე ვანო სარაჯიშვილის ხსოვნის აღსანიშნავ საღამოზე დასასწრებად.

1944 წ. 26 ნოემბერი. თბილისი. დასტამბული. 1 ც.

74. მოსაწვევი ბარათი ვანო სარაჯიშვილის გარდაცვალებიდან 35 წლისთავისადმი მიძღვნილ საღამოზე დასასწრებად საქართველოს ხელოვნების მუშაქთა სახლში.

1959 წ. 23 ნოემბერი. თბილისი. დასტამბული. 1 ც.

75. მოსაწვევი ბარათი შ. კილოსანიძის სახელზე ვანო სარაჯიშვილისადმი მიძღვნილ სიმღერის დღე-სასწაულზე — „ვანობა“ დასასწრებად.

1969 წ. 25 მაისი. სილნალი. დასტამბული. 1 ც.

ლექსეპი მიძღვნილი ვანო სარაჯიშვილისადმი

76. კიტის ოდა "კუმირის დღე" მიძღვნილი ვანო სარაჯიშვილისადმი.
1923 წ. 8 მაისი. შავი მელანი. ხელნაწერი. რუსულ ენაზე. 10 გვ.
77. აპოლონ გურულის ლექსი მიძღვნილი ვანო სარაჯიშვილისადმი.
1924 წ. 19 იანვარი. ნაბეჭდი. 1 გვ.
78. უცნობი ავტორის ლექსი მიძღვნილი ვანო სარაჯიშვილის გარდაცვალებასთან დაკავშირებით. ლექსი დაწერილია მისი გარდაცვალების მეორე დღეს.
1924 წ.. ხელნაწერი. ნაბეჭდი. შავი მელანი 1 გვ.
79. ევგენი მინერვინის ლექსი „საქართველოს მომღერალს“ მიძღვნილი ვანო სარაჯიშვილის ხსოვნისადმი.
1924 წ. თბილისი. ხელნაწერი. მელანი. რუსულ ენაზე. 7 გვ.
80. პირველი საცდელ—საჩვენებელი შრომის სკოლის მეხუთე ჯგუფის მოსწავლე მარგალიტა გველესიანის ლექსი მიძღვნილი ვანო სარაჯიშვილის ხსოვნისადმი.
1925 წ. თბილისი. ნაბეჭდი. 1 გვ.
81. ბორია პირადოვის ლექსი მიძღვნილი ვანო სარაჯიშვილის ხსოვნისადმი.
1925 წ. ხელნაწერი. შავი მელანი. რუსულ ენაზე. 1 გვ.
82. ლეილა აბაშიძის ლექსი მიძღვნილი ვანო სარაჯიშვილისადმი, ნაპოვნი საფლავზე ცოცხალ ყვავილებს შორის.
1944 წ. 1 ნოემბერი. თბილისი. ხელნაწერი. მელანი. 2 გვ.
83. ესტერ პაშიკოვას ლექსი მიძღვნილი ვანო სარაჯიშვილისადმი.
1949 წ. ნაბეჭდი. რუსულ ენაზე. 1 გვ.

დეკაშვილი

84. თბილისის სახელმწიფო პოლიტექნიკური ინსტიტუტის მისალოცი დეპეშა ვანო სარაჯიშვილისადმი, სასცენო მოღვაწეობის 20 წლის იუბილესთან დაკავშირებით.
1923 წ. ნაბეჭდი. რუსულ ენაზე. 1 ც.
85. აჭარისტანის განათლების სამინისტროს დეპეშა ვანო სარაჯიშვილისადმი სასცენო მოღვაწეობის 20 წლის იუბილესთან დაკავშირებით.
1923 წ. ნაბეჭდი. რუსულ ენაზე. 1 ც.
86. მისალოცი დეპეშა ვანო სარაჯიშვილისადმი, სასცენო მოღვაწეობის 20 წლის იუბილესთან დაკავშირებით.
პირი: პოპოვა, მალჩანოვი, ჭუმბურიძე, ზაბუკიძე.
1923 წ. ნაბეჭდი. რუსულ ენაზე. 1 ც.
87. სახალხო ბანკის სილნალის განყოფილების თანამშრომელთა მისალოცი დეპეშა ვანო სარაჯიშვილისადმი სასცენო მოღვაწეობის 20 წლის იუბილესთან დაკავშირებით.
1923 წ. ხელნაწერი. ჭფანქარი. 1 ც.
88. სუმბათაშვილ-იუჟინის მისალოცი დეპეშა ვანო სარაჯიშვილისადმი, სასცენო მოღვაწეობის 20 წლის იუბილესთან დაკავშირებით.
1923 წ. ხელნაწერი. ნაბეჭდი. ფანქარი. რუსულ ენაზე. 1 ც. № 54
89. სომხეთის განათლების სახალხო კომისარიატის მისალოცი დეპეშა ვანო სარაჯიშვილისადმი სასცენო მოღვაწეობის 20 წლის იუბილესთან დაკავშირებით.
1923 წ. ხელნაწერი. ნაბეჭდი. რუსულ ენაზე. 1 ც.
90. განათლების კომისარიატის მისალოცი დეპეშა ვანო სარაჯიშვილისადმი სასცენო მოღვაწეობის 20 წლის იუბილესთან დაკავშირებით.
1923 წ. ნაბეჭდი. რუსულ ენაზე. 1 ც.

91. აზერბაიჯანის სახელმწიფო ოპერის მისალოცი დეპეშა ვანო სარაჯიშვილისადმი სასცენო მოღვაწეობის 20 წლის იუბილესთან დაკავშირებით.
1923 წ. ნაბეჭდი. რუსულ ენაზე. 1 ც.
92. ბათუმის განათლების კომისარის კუპრაძის დეპეშა სახელმწიფო თეატრის გამგის- დადვაძისადმი ვანო სარაჯიშვილის ბათუმიდან თბილისში დაბრუნების თარიღთან დაკავშირებით.
უთარილო. ჭფანქარი. ხელნაწერი. 1 ც.

ვანო სარაჯიშვილის გარდაცვალებასთან დაკავშირებული გასაღა

93. საქართველოს განათლების სახალხო კომისარიატის არქივში დაცული ვანო სარაჯიშვილის გარდაცვალებასთან დაკავშირებული დეპეშები და დამკრძალავი კომისიის ოქმები.
პირი: შ. დადიანი, ლ. სობინოვი, რადოლინი და სხვა.
1924 წ. თბილისი. ხელნაწერი. დასტამბული. ფანქარი. მელანი. რუსულ და ქართულ ენებზე. აკინძული სწრაფჩამყერში. 77 გვ.
94. პ. ბებუთოვის გამოსათხოვარი სიტყვა ვანო სარაჯიშვილის გარდაცვალებასთან დაკავშირებით.
1924 წ. ნაბეჭდი. რუსულ ენაზე. 3 ც.
95. ვანო სარაჯიშვილის სამგლოვიარო გვირგვინების წარწერები.
1924 წ. ხელნაწერი. 3 ც.
96. შეტყობინება ალექსანდრე ინაშვილისადმი. სახელმწიფო ოპერის თეატრის დირექტია სთხოვს მისვლას დირექტორთან ვანო სარაჯიშვილის გარდაცვალების 4 წლისთავის აღნიშვნასთან დაკავშირებით.
1928 წ. 11 ნოემბერი. თბილისი. ნაბეჭდი. ხელს აწმის მწარმოებელი (გვარი არ იკითხება). 1 კ. 1 გვ.
97. ვანო სარაჯიშვილის გარდაცვალების 20 წლისთავისადმი მიძღვნილი საღამოს სცენარი.
პირი: აკ. ხორავა, ო. ეგაძე, ო. ზურაბიშვილი, გრიშაშვილი, ნ. ელიოზიშვილი, ნ. ვაჩნაძე, პ. ნიუარაძე, ნ. ანდლულაძე.
1944 წ. 26 ნოემბერი. თბილისი. ნაბეჭდი. ჩასწორებებით. 2 ეგზ. 10 გვ.
98. ვანო სარაჯიშვილის გარდაცვალების 20 წლისთავისადმი მიძღვნილი საღამოს სტენოგრაფიული ანგარიში. საღამო მოეწყო სახელმწიფო ოპერის თეატრში.
1944 წ. 26 ნოემბერი თბილისი. ნაბეჭდი. ქართულ და რუსულ ენებზე. 19 გვ.
99. ხელოვნების საქმეთა სამმართველოს ბრძანება ვანო სარაჯიშვილის გარდაცვალებიდან 20 წლისთავისადმი მიძღვნილი ხსოვნის საღამოს მომწყობი კომისიის წევრებისათვის მადლობის გამოცხადების შესახებ.
პირი: პ. კანდელაკი, პ. ხუჭუა, გ. კილაძე, ა. ყიფიანი, ა. ხორავა, ვ. ჭაბუკიანი, დ. კაკაბაძე, ო. ქუთათელაძე, ძიძიგური, ქიშმიშევა, ო. ერაძე.
1944 წ. 4 დეკემბერი. თბილისი. ნაბეჭდი. ბეჭედდასმული. დამოწმებული (ხელმოწერა არ იკითხება). რუსულ ენაზე. 1 გვ.
100. ოპერის ადგილკომის შეტყობინება ბერიაშვილისადმი ვანო სარაჯიშვილის გარდაცვალებიდან 20 წლისთავისადმი მიძღვნილ სხდომაზე დასწრების შესახებ.
პირი: ა. წუწუნავა, ს. ინაშვილი, ლ. ისეცკი, ნ. ელიოზიშვილი.
1944 წ. თბილისი. ნაბეჭდი. 1 გვ.

სხვადასხვა

101. ატესტაცია—დახასიათება გაცემული პეტრე სარაჯიშვილის სახელზე.
1895 წ. ხელნაწერი. ბეჭედდასმული. ლუქტადებული. შავი მელანი. რუსულ ენაზე. 6 გვ.
102. ვანო სარაჯიშვილის მიერ პირველი მსოფლიო ომის დროს ჩატარებული საქველმოქმედო კონცერტების ნიშნები.
1915—1918 წ. დასტამბული. რუსულ ენაზე. 38 ც.

- 103.** მეტრიკული აღწერილობა მასზედ, რომ 1876 წლის 11 აპრილს პეტრე სარაჯიშვილმა და ეფემია რუ-სიშვილმა ჯვარი დაიწერეს თელავის ფერისცვალების ეკლესიაში.
პირი: მიხეილ სულხანვი, ნიკოლოზ სარაჯიევი, თედო ჯანდიერი, ზაქარია რუსიევი, დავით ტყეშელაშვილი, მდვდელი იოსებ ჩიკვაძე, დეკანოზი.
ე. ჯანაშვილი. მედავითნე მაზმან გელახაშვილი და სოლომონ რუსიევი.
1920 წ. 23 აგვისტო. ხელნაწერი. ბეჭედდასმული. შავი მელანი. დაზიანებული. 1 გვ.
- 104.** ოპერის თეატრის შრომის დაცვის კომისიის შეტყობინება ოპერის თეატრის მმართველობისადმი კომი-სიაში აფაქიძის ნაცვლად მათი წარმომადგენლის გამოგზავნის შესახებ.
1921 წ. 10 ივნისი. თბილისი. ხელნაწერი. ხელს აწერენ თავმჯდომარე და მდივანი. ადევს რეზოლუცია (გვარები არ იკითხება). შავი მელანი. რუსულ ენაზე. 1 გვ.
- 105.** კომპოზიტორი კოტე ფოცხვერაშვილი. ხალხური სიმღერა „ლალე“ .
1922 წ. ხელნაწერი. ფანქარი. 3 გვ.
- 106.** თეატრების ბიულეტენები.
1921 წ. დასტამბული. ქართულ და რუსულ ენებზე. 8 გვ.
- 107.** სსსრ სახალხო განათლების კომიტეტის შეტყობინება აკადემიური თეატრების მმართველისადმი. აც-ნობებს, რომ მიესალმება ვანო სარაჯიშვილის მოღვაწეობის 20 წლისთავის იუბილეს აღნიშვნას, მაგრამ არა საკუთარი ძალებით. ავალებს აკადემიური თეატრების სამმართველოს იუბილეს გამართვას და საიუბილეო კომისიის არჩევას, რომლის შემადგენლობაშიც იქნება მათი წარმომადგენელი.
1923 წ. 31 მარტი. თბილისი. ბლანკი. ნაბეჭდი. ხელს აწერს თავმჯდომარე: გრ. რობაქიძე და მდივანი (გვარი არ იკითხება). 1 გვ.
- 108.** საქართველოს განათლების სახალხო კომისარიატის ხელოვნების სექტორის საარქივო მასალები ვანო სარაჯიშვილის ძეგლის პროექტის მიმღები კომისიის მუშაობასთან დაკავშირებით.
1924 წ. თბილისი. ხელნაწერი. ნაბეჭდი. ქართულ და რუსულ ენებზე. 11 გვ.
- 109.** ყოველდღიურ გაზეთ „მუშას“ მთავარი კანტორის ანგარიში ხელოვნების მთავარ კომიტეტისადმი გა-ზეთში გამოქვეყნებული განცხადების საფასურის შესახებ.
პირი: ლორთქიფანიძე.
1925 წ. 25 მარტი. თბილისი. ბლანკი. ბეჭედდასმული. ხელს აწერენ: კანტორის გამგე, მთავარი ბუ-ლალტერი (გვარები არ იკითხება) და განცხადების მაგიდის გამგე ი. გედევანიშვილი. ადევს სამი რე-ზოლუცია. ფანქარი. წითელი შავი მელანი. ხელნაწერი. 1 გვ.
- 110.** ვანო სარაჯიშვილის სახელობის საქართველოს ხელოვნების მუშაკთა პროფესიონის ხელოვნების სახლის სანევრო ბილეთი გაცემული დარია სარჩმელიძის სახელზე.
1927 წ. დასტამბული. შეესებული ხელით. ხელს აწერენ: გამგეობის თავმჯდომარე და მდივანი (გვარები არ იკითხება). ქართულ და რუსულ ენაზე. 1 ც.
- 111.** გ. ბუხნიკაშვილის წერილი ვანო სარაჯიშვილზე.
1944 წ. 18 ნოემბერი. თბილისი. ნაბეჭდი. რუსულ ენაზე. 1 გვ.
- 112.** თედორე პავლეს ძე გამრეკელის მიმოხილვა ვანო სარაჯიშვილის წერილისა ილიკო სარაჯიშვილისად-მი, რომლის მიხედვითაც ილია სარაჯიშვილი წარმომადგენელი იყო დავით სარაჯიშვილის ფირმისა ოდესაში 1910 წ. სადაც ჩატარდა სასოფლო-სამეურნეო გამოფენა. იმავე დროს იქ იმყოფებოდა დასი დუნაევსკის ხელმძღვანელობით.
პირი: ტიტო რუფო, ანსელმი, შალიაპინი.
1949 წ. 4 იანვარი. ხელნაწერი. იისფერი. მელანი. რუსულ ენაზე. 1 გვ.
- 113.** ქუთაისის სამხედრო ნაწილის მეთაურთა, რიგით სერუანტთა და ოფიცერთა შემადგენლობის მადლობა თ. დოლიძისადმი და ვ. ოგოროდნიკოვისადმი, მათვის ჩატარებული ლექცია - კონცერტისათვის ვანო სარაჯიშვილის შემოქმედების შესახებ.
1953 წ. 31 ოქტომბერი ქუთაისი. პირი: პირმისაშვილი, შატერაშვილი. ასლი. ნაბეჭდი.
რუსულ ენაზე. 1 გვ.
- 114.** თ. დოლიძე, ვ. ოგოროდნიკოვი. „ვანო სარაჯიშვილი“ (ცხოვრება და მოღვანეობა).
1954 წ. თბილისი. ნაბეჭდი. ხელს აწერენ დოლიძე და ოგოროდნიკოვი. რუსულ ენაზე. 19 გვ.

- 115.** თ. დოლიძე. ლიტერატურულ — მუსიკალური კომპოზიცია ვანო სარაჯიშვილის ცხოვრებასა და მოღვაწეობაზე.
1956 წ. 15 მარტი. თბილისი. ავტოგრაფი. ლურჯი მელანი. რუსულ ენაზე. 3 გვ
- 116.** უცნობი კომპოზიტორის რომანსები.
უთარილო. ხელნაწერი. დასტამბული. ფანქარი. 13 გვ.
- 117.** ალ. ბურთიკაშვილი „ვანო სარაჯიშვილი“ (ბიოგრაფიული ნარკვევი)
უთარილო. მელანი. ხელნაწერი. რუსულ ენაზე. 9 გვ.
- 118.** შალვა კაშმაძის მოგონება ვანო სარაჯიშვილის შემოქმედებაზე.
უთარილო. ნაბეჭდი. რუსულ ენაზე. 3 გვ.
- 119.** ვანო სარაჯიშვილის საიუბილეო კომიტეტის მოსაწვევი მარიამ საფაროვა—აბაშიძეს იუბილეზე და-სასწრებად და სადლესასწაულო გამოფენაზე მონაწილეობის მისაღებად.
უთარილო. ნაბეჭდი. 1 ც.
- 120.** უცნობი პირის მიერ შედგენილი ვანო სარაჯიშვილის ბიოგრაფიული ცნობები.
უთარილო. ხელნაწერი. მელანი. ფანქარი. რუსულ ენაზე. 4 გვ.
- 121.** ვანო სარაჯიშვილის საგამოფენო ექსპონატების წარწერები.
უთარილო. ნაბეჭდი. ქართულ და რუსულ ენებზე. 17 ც.
- 122.** ოპერის თეატრის ადგილების განლაგების სქემა.
უთარილო. დასტამბული. 6 გვ.
- 123.** ქართული და რუსული პრესიდან ამობეჭდილი სტატიები ვანო სარაჯიშვილზე. (1908-1909 წ.წ.)
უთარილო. ნაბეჭდი. 38 გვ.
- 124.** ადრესის ცარიელი ყდა.
უთარილო. 1 ც.
- 125.** ალბომი პრესიდან ამოქრილი სტატიებით ვანო სარაჯიშვილის შესახებ.
უთარილო. 44 გვ.